

KAMER VAN BEROEP GESUBSIDIEERD VRIJ ONDERWIJS

BESLISSING

Nr. GVO/ 2020 / 06 / ... / 29 januari 2020

Inzake : ...,
 bijgestaan door ..., advocaat,
 verzoekende partij

Tegen : VZW ... met maatschappelijke zetel te ...,
 vertegenwoordigd door ...,
 bijgestaan door ..., advocaat,
 verwerende partij

Met een ter post aangetekende zending van 26 december 2019 tekent ... namens ... beroep aan tegen de beslissing van 6 december 2019 van de tuchtcommissie van de VZW ... waarbij ... de ordemaatregel van de preventieve schorsing wordt opgelegd.

1. Over de relevante gegevens van de zaak

... is sinds 1 september 2013 vastbenoemd directeur van de vrije basisschool

Met een ter post aangetekende zending van 30 november 2019 wordt aan verzoekende partij meegedeeld dat een tuchtonderzoek wordt opgestart. De aanleiding voor dit tuchtonderzoek is: *“op 3 juni 2019 signaleerde ... aan ..., beiden lid van de RvB, dat er roddels en geruchten circuleerden over u, als directeur van de basisschool Omdat deze roddels u, als directeur, en de school konden schaden, is er op 14 juni een gesprek georganiseerd om na te gaan of het over meer kon gaan dan roddels. In de daaropvolgende weken zijn er nadere gesprekken geweest, onder andere met uzelf.*

Op basis van deze gesprekken heeft de RvB op 16 augustus beslist om de reeds geplande risicoanalyse in de basisschool ... te vervroegen, om op objectieve manier zicht te krijgen op de omvang en de ernst van een eventuele problematiek. De uitkomst van deze risicoanalyse is op 18 november aan drie leden van de RvB toegelicht en op 28 november door Mediwet aan u gepresenteerd en besproken in aanwezigheid van de voorzitter en secretaris van onze vzw. Op 29 november heeft de voltallige RvB over de risicoanalyse vergaderd. De risicoanalyse geeft aan dat er sprake is van deontologisch incorrect gedrag vanwege u als directeur (vb roddelen over collega's, verschillende personeelsleden spreken van angst, voorkeursbehandeling, grensoverschrijdend gedrag en machtsmisbruik). Op basis hiervan heeft de Raad van Bestuur beslist om een tuchtprocedure tegen u te starten."

Met een ter post aangetekende zending van 30 november 2019 wordt verzoekende partij opgeroepen voor verhoor op 6 december 2019. Er wordt bijkomend vermeld dat overwogen wordt tot het opleggen van een preventieve schorsing.

De raadsman van verzoekende partij laat met een ter post aangetekende zending van 6 december 2019 het volgende weten: "... *De beslissing van de raad van bestuur van 29 november 2019 tot aanstelling van een tuchtcommissie is net zoals door die laatste instantie gestelde handeling sedert haar benoeming volstrekt onregelmatig en voor vernietiging vatbaar. ... Gezien er geen tijdige herbenoemingen doorgevoerd werden ... is de beslissing van 29 november 2019 waarbij de tuchtcommissie in het leven geroepen werd, nietig. ... Een onwettig geïnstalleerd orgaan kan uiteraard geen verhoren afnemen*".

Verzoekende partij noch haar raadsman kwamen opdagen voor het verhoor.

Op 6 december 2019 beslist de tuchtcommissie eenparig tot het opleggen van de ordemaatregel van de preventieve schorsing aan verzoekende partij ter kennis gebracht met een ter post aangetekende zending van 10 december 2019.

2. Over het procedureverloop

Met een schrijven van 5 januari 2019 worden de partijen opgeroepen voor de zitting van heden.

Met een ter post aangetekende zending van 16 januari 2020 maakt de raadsman van verwerende partij een verweerschrift en het administratief dossier over.

Er worden geen leden van de kamer gewraakt.

Er worden geen getuigen gehoord.

3. Wat de ontvankelijkheid van het beroep betreft

Het beroep tegen de beslissing van 6 december 2019 is binnen de reglementair voorgeschreven termijn ingediend. Het voldoet aan de overige ontvankelijkheidsvereisten.

4. Over de naleving van de voorschriften bij het tot stand komen van de bestreden beslissing

4.1. Ten aanzien van de betwistingen inzake het eventueel niet in acht nemen door het schoolbestuur (i.c. de tuchtcommissie van de raad van bestuur) van de voorschriften die betrekking hebben op de tucht en preventieve schorsing, doet de kamer van beroep in laatste aanleg uitspraak met een beslissing die devolutieve werking heeft.

4.2. De kamer van beroep herinnert eraan dat door het devolutief karakter van het beroep, de zaak in haar geheel door de kamer opnieuw wordt onderzocht en dat de eventuele gebreken in de procedure die de tuchtoverheid zelf heeft begaan, kunnen worden rechtgezet of hersteld in de procedure voor de kamer van beroep, behalve wat de regels betreft m.b.t. de voorschriften die op straffe van onontvankelijkheid zijn voorgeschreven of die van rechtswege de nietigheid meebrengen.

4.3. Verzoekende partij werpt een onregelmatigheid op, in het bijzonder wat betreft de samenstelling van de raad van bestuur, en de samenstelling van de tuchtcommissie die uit de raad van bestuur geput is.

4.4. De kamer van beroep erkent dat de publicatie in het Belgisch Staatsblad van 16 september 2019 explicieter had kunnen vermelden dat het mandaat van de bestaande bestuursleden werd hernieuwd. Maar de kamer van beroep gaat ervan uit dat niemand ‘zomaar’ zaken publiceert in het Belgisch Staatsblad, doch enkel indien men beoogt om rechtsgevolgen teweeg te brengen.

Wanneer een school de namen publiceert in het Belgisch Staatsblad van bestuursleden die reeds zetelen in de raad van bestuur, dan ziet de kamer van beroep niet in welk ander rechtsgevolg de school daarmee kan beogen dan hun mandaat te hernieuwen.

Het gevolg daarvan is dat de raad van bestuur voor de kamer van beroep geldig is samengesteld. Voor de goede orde herhaalt de kamer van beroep ook haar vaststaande rechtspraak dat de delegatie aan een tuchtcommissie óók kan gebeuren in hoofde van personen die geen lid zijn van de raad van bestuur.

Ook de delegatie aan een tuchtcommissie die bestaat uit leden van de raad van bestuur gebeurde rechtsgeldig. Aan de tuchtcommissie werd krachtens de notulen van de raad van bestuur van 29 november 2019 de bevoegdheid gedelegeerd om namens de vzw de volledige tuchtprocedure te voeren, met inbegrip van de briefwisseling en met inbegrip van het beslissen tot een eventuele preventieve schorsing. De vier betrokken leden van de tuchtcommissie hebben daarop op 30 november 2019 voorbereidende stappen gezet voor een mogelijke preventieve schorsing van het personeelslid. Zij hebben op dezelfde datum aangetekende brieven verzonden aan het personeelslid betreffende de instelling van een tuchtonderzoek en betreffende de uitnodiging voor een verhoor voor de preventieve schorsing. De beslissing tot preventieve schorsing van 6 december 2019 werd eveneens door de vier betrokken leden van de tuchtcommissie ondertekend. De aangetekende brief van 10 december 2019 waarin de preventieve schorsing werd meegedeeld werd slechts door twee van de vier leden van de tuchtcommissie ondertekend, maar de kamer van beroep kent geen decretale regel die verplicht dat op de aangetekende kennisgeving alle handtekeningen van de tuchtcommissie vereist zijn, laat staan dat dit op straffe van nietigheid zou zijn voorgeschreven.

4.5. Op basis van deze procedurele grieven, kan de kamer van beroep dan ook niet tot de nietigheid van de procedure besluiten.

De kamer van beroep ziet geen verdere redenen om te besluiten dat de bestreden tuchtbeslissing tot stand is gekomen met schending van de bepalingen die het opleggen van de tuchtstraffen regelen noch van bepalingen die op straffe van nietigheid zijn voorgeschreven of waardoor de beslissingen als niet bestaande moeten worden beschouwd.

5. Beoordeling door de kamer van beroep

5.1. Wat betreft het opleggen van een maatregel van orde van preventieve schorsing dient de kamer van beroep vast te stellen of er elementen aanwezig zijn in het dossier die, indien ze bewezen zouden zijn, tuchtrechtelijk ingebed kunnen zijn. Deze beweerde feiten moeten in het kader van een procedure tot preventieve schorsing nog niet bewezen zijn, maar wel voldoende mate van waarachtigheid hebben om aanleiding te geven tot deze ordemaatregel met het oog op de goede werking van de dienst.

5.2. De kamer van beroep heeft begrip voor de frustratie van het personeelslid dat er geen concrete feiten vermeld worden bij het opleggen van deze preventieve schorsing, wat het bijzonder moeilijk maakt om zich te kunnen verweren. Zeker wanneer de aantijgingen ernstig zijn en de integriteit van het betrokken personeelslid ernstig in twijfel lijken te trekken, is het evident dat dit een diepe persoonlijke weerslag heeft.

De kamer van beroep stelt vast dat art. 5 van het Tuchtbesluit luidt als volgt: *“Alvorens de preventieve schorsing wordt opgelegd dient het personeelslid gehoord te worden door de afgevaardigde van de inrichtende macht. De redenen om over te gaan tot de preventieve schorsing worden ten laatste drie werkdagen voorafgaand aan dit verhoor schriftelijk meegedeeld aan het betrokken personeelslid. (...)”* Het Tuchtbesluit vraagt in deze fase van het tuchtrechtelijk onderzoek dus nog geen concrete, bewezen feiten waartegen het personeelslid zich met respect voor de rechten van verdediging heeft kunnen verweren. Aangezien het slechts een ordemaatregel betreft en geen tuchtmaatregel, wegen de rechten van verdediging in deze fase van de procedure juridisch nog niet door. Voor de oproep tot preventieve schorsing moeten enkel “de redenen” worden meegedeeld, waarover het personeelslid gehoord dient te

worden. In het kader van het tuchtrechtelijk onderzoek moeten de rechten van verdediging worden gerespecteerd.

5.3. Wat betreft de aangevoerde schending van de hoorplicht brengt de kamer van beroep in herinnering dat haar beslissing devolutieve werking heeft, zodat eventuele gebreken inzake de hoorplicht gedekt kunnen worden tijdens de zitting van de kamer van beroep. Ten overvloede stelt de kamer van beroep eveneens vast dat er een rechtsgeldige uitnodiging tot verhoor heeft plaatsgevonden, dat in antwoord op die uitnodiging het betrokken personeelslid zijn grieven schriftelijk te kennen heeft gegeven op 6 december 2019 en dat de tuchtcommissie met die grieven rekening heeft gehouden bij het nemen van de bestreden beslissing.

Voor zover het betrokken personeelslid aanvoert dat de devolutieve werking van de zitting van de kamer van beroep in dit dossier niet mogelijk is aangezien het betrokken personeelslid ook tijdens de zitting van de kamer van beroep geen kennis heeft van de precieze feiten die hem als laakbaar gedrag worden geduid, herhaalt de kamer van beroep dat dit thans nog niet het voorwerp is van deze procedure. Wel gaat het erom dat de redenen voor de preventieve schorsing in het belang van de dienst gemeld worden, dat het dossier tuchtrechtelijk ingebed is, en dat de aangehaalde redenen niet van alle waarachtigheid zijn ontdaan.

5.4. Het staat voor de kamer van beroep vast dat de redenen voor de preventieve schorsing vermeld worden. Meer bepaald wordt er op 30 november 2019 verwezen naar een risicoanalyse. De risicoanalyse wijst op angst bij leerkrachten indien het betrokken personeelslid op korte termijn zou terugkeren, wat aldus het functioneren van meerdere leerkrachten in het gedrang brengt. De mededeling van de opstart van het tuchtdossier van dezelfde datum verwijst o.a. naar mogelijk machtsmisbruik en favoritisme. De tuchtcommissie concludeert dat zij vermoedt dat de terugkeer op korte termijn van het personeelslid de goede werking van de school in gedrang brengt.

5.5. De kamer van beroep kan zich thans nog niet uitspreken over de aard en kwalificatie van de aangehaalde redenen, noch over het bewijs ervan. De kamer van beroep kan enkel vaststellen dat er beweringen werden gedaan tijdens de zitting en in het neergelegde dossier die – indien ze bewezen zijn – tuchtrechtelijk gesanctioneerd

kunnen worden. In het licht van een preventieve schorsing volstaat dergelijke tuchtrechtelijke inbedding die gepaard gaat met de opstart van een tuchtprocedure om de feiten te onderzoeken à charge en à décharge. De kamer van beroep kan enkel ingrijpen wanneer de elementen die de preventieve schorsing ondersteunen klaarblijkelijk van waarachtigheid zijn ontdaan.

Het betrokken personeelslid laat gelden dat het slechts om roddels gaat. De kamer van beroep kan er echter niet aan voorbij dat de inrichtende macht niet op basis van roddels tot een preventieve schorsing is overgegaan, maar éérs een verslag van Mediwet heeft laten opstellen toen er geruchten op school rondgingen. Het is naar aanleiding van dat verslag dat de tuchtprocedure is gestart en de procedure tot preventieve schorsing is opgestart. In de aanwezigheid van dergelijk objectief onderzoek is er geen reden om aan te nemen dat de aangehaalde elementen dermate van alle waarachtigheid zijn ontdaan, dat er geen preventieve schorsing op kan worden geënt.

5.6. De kamer van beroep gaat ervan uit dat in het kader van het tuchtrechtelijk onderzoek de feiten afdoende duidelijk, gedateerd en gecontextualiseerd zullen komen bloot te liggen, waarna het betrokken personeelslid zijn rechten van verdediging vrijuit kan doen gelden indien de tuchtcommissie van oordeel is dat die feiten als tuchtfeiten te kwalificeren zijn.

De kamer van beroep heeft begrip voor het gevoel van machteloosheid dat dit bij het betrokken personeelslid teweeg brengt, evenals voor de vrees van blijvende persoonlijk schade (“waar er rook is, is er vuur”). De kamer van beroep ziet echter geen reden om aan te nemen dat de inrichtende macht niet alles zou doen wat zij kan om het tuchtonderzoek met de nodige sereniteit te voeren, zoals ter zitting werd aangevoerd.

5.7. Wat betreft de vraag of een preventieve schorsing in het belang van de dienst is, oordeelt de kamer van beroep dat zulks het geval is. Wanneer er beweringen over beweerdelijk favoritisme en beweerdelijk machtsmisbruik door een leidinggevende deel uitmaken van het tuchtdossier, heeft deze kamer van beroep ook reeds in het verleden besloten dat het nodig kan zijn voor zowel de feitenvergaring als voor de

rust, orde en goede werking van de school, om deze leidinggevende tijdelijke bij wijze van ordemaatregel uit de school (en uit het lopende onderzoek) te verwijderen. Duidelijk is bovendien dat het dossier tuchtrechtelijk ingebed is, evenals dat het steunt op een onderzoek van Mediwet en bijgevolg niet dermate van alle waarachtigheid ontdaan is dat de kamer van beroep nu reeds zou kunnen tussenkomen. Kennelijk onredelijk is de preventieve schorsing in die omstandigheden niet. Het tuchtonderzoek zelf zal de werkelijkheid aan het licht moeten brengen en de rechten van verdediging daarbij ten volle respecteren.

BESLISSING

Gelet op de artikelen 64 tot 72 van het decreet van 27 maart 1991 betreffende de rechtspositie van sommige personeelsleden van het gesubsidieerd onderwijs en de gesubsidieerde centra voor leerlingenbegeleiding, zoals gewijzigd;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 22 mei 1991 omtrent de preventieve schorsing en de tucht, omtrent het ontslag van sommige tijdelijke personeelsleden in het gesubsidieerd onderwijs en in de gesubsidieerde centra voor leerlingenbegeleiding, zoals gewijzigd bij de besluiten van de Vlaamse Regering van 30 mei 1996, 13 januari 1998 en 15 september 2000, 3 juli 2009 en 24 september 2010;

Gelet op het huishoudelijk reglement van de kamer van beroep van het gesubsidieerd vrij onderwijs, zoals vastgesteld in zitting van 28 september 2011;

Gelet op het ministerieel besluit van 11 april 2019 waarbij de heer Kurt Willems wordt aangesteld als voorzitter voor de kamer van beroep voor het gesubsidieerd vrij onderwijs;

Gelet op de hoorzitting van 15 januari 2020;

Na beraadslaging,

Na geheime stemming,

Enig artikel (met unanimitieit):

De beslissing van de tuchtcommissie van de raad van bestuur van de vzw ... waarbij ... de ordemaatregel van de preventieve schorsing wordt opgelegd, wordt bevestigd.

Aldus uitgesproken te Brussel op 29 januari 2020.

De kamer van beroep was als volgt samengesteld uit:

De heer Kurt Willems, voorzitter;

De heren Hans De Becker, Jan-Baptist De Smet en Paul Yperman, vertegenwoordigers van de representatieve groeperingen van de inrichtende machten;

Mevrouw Ann Huybrechts en de heren Marc Borremans en Koen De Backer, vertegenwoordigers van de vakorganisaties;

Mevrouw Karen De Bleeckere, secretaris.

Opgemaakt in drie originele exemplaren, waarvan een voor elke partij en een voor het dossier van de kamer.

Secretaris,
Karen De Bleeckere

Voorzitter,
Kurt Willems